

## INFORMACJA Nr 4/W

### HOMILIA PAPIEŻA W NIEPOKALANOWIE

=====

Homilia wygłoszona przez papieża w Niepokalanowie miała przede wszystkim charakter religijny i była najbardziej kaznodziejska ze wszystkich dotychczasowych jego wystąpień podczas drugiego pobytu w Polsce. Obfitowała w liczne wersety - zaczerpnięte z Ewangelii, psalmów i innych tekstów sakralnych. Uroczystości w Niepokalanowie zorganizowano w intencji kanonizowanego 10 października 1982 r. w Rzymie franciszkanina o. Maksymiliana Marii KOLBEGO.

W homilii zostały wyeksponowane głównie następujące kwestie:

- problem cywilizacji współczesnej, która - zdaniem papieża - charakteryzuje się "grozą śmierci". Natomiast jej przezwyciężenie papież widzi w "dialogu człowieka z Bogiem" i "zwycięstwie miłości nad śmiercią", których egzemplifikacją był czyn M. KOLBEGO;
- pochwała trudu polskiej wsi. Przypomniał słowa W. WITOSA, że "chłop zachował w najgorszych chwilach

ziemię, religię i narodowość", jako trzy wartości, które dały podstawę do odrodzenia państwa polskiego;

- przypisanie legendzie o biskupie Stanisławie SZCZEPANOWSKIM religijnej inspiracji dla działań zmierzających do przezwyciężenia rozbitcia dzielnicowego Polski, a KOLBEMU - misji patrona Polski przed drugie Tysiąclecie. Według papieża, KOLBE jawi się jako wyraz tragizmu losów Polski od wieku XVIII po współczesność.

Na uwagę zasługuje podjęcie kwestii godności zawodu rolnika i jego pracy. Jednakże wartości te papież widzi w ścisłej łączności z umacnianiem pozycji religii i Kościoła na wsi.

W podtekście tego fragmentu homilii zawarte jest uznanie, jak to stwierdził, dla "uczestników duszpasterskich wspólnot rolników pracujących nad odnową wsi w łączności z Kościołem". Jest to prawdopodobnie zawołana forma pochwały dla "Solidarności Rolników Indywidualnych", której przedstawiciele, jak wiadomo, odwiedzali papieża w rzymskim szpitalu "Gemelli".

Rozważania na temat św. Stanisława<sup>1</sup> KOLBEGO są typowym przykładem idealistycznego i woluntarystycznego interpretowania dziejów Polski w historiografii katolickiej. Papież we wszystkich swoich wystąpieniach mocno akcentuje, jakoby siłą sprawczą rozwoju narodu i państwowości polskiej było chrześcijaństwo. Na tym tle wyeksponował szczególną rolę

państwowo-twórczą symbolicznych czynów św. Stanisława i KOLBEGO. W rzeczywistości św. Stanisław w sporze z władzą świecką /królewską/ był rzecznikiem zdecentralizowanej władzy feudałów, do których zaliczał się wówczas Kościół, a tym samym prezentował tendencje odśrodkowe, działające na rzecz rozbitcia państwa. Papież wykorzystując legendę św. Stanisława i budując legendę KOLBEGO ma na celu wyeksponowanie roli katolicyzmu w dziejach narodu polskiego, a tym samym chce uzasadnić, w oparciu o przesłanki historyczno-moralne, prawo Kościoła do supremacji w życiu Polski.

W podziękowaniu złożonym na zakończenie uroczystości uczestnikom zgromadzenia, papież wyraził szczególne podziękowanie biskupom i księżom - byłym więźniom obozów koncentracyjnych - nie wspominając jednak o tych wszystkich, którzy cierpieli wspólnie zarówno z M.KOLBE, jak i pozdrowionymi biskupami i innymi duchownymi. Wydaje się, że na tego rodzaju pozdrowienia zasługiwali wszyscy, którzy z wyżej wspomnianymi osobami duchownymi znosili cierpienia moralne i fizyczne.

ZARZĄD PROPAGANDY I AGITACJI  
GŁÓWNEGO ZARZĄDU POLITYCZNEGO WP